

PRVNÍ POMOC ŠKOLÁM

Jako přímo řízená organizace MŠMT garantuje NIDV nejen celostátní realizaci prioritních úkolů v oblasti DVPP, ale v posledních letech pomáhá školám a pedagogům také prostřednictvím systému odborné, informační a metodické pomoci, kterou poskytují jeho krajská centra podpory.

V minulých letech se činnost center soustředila prioritně na konzultace k zavádění RVP a k šablonám, v současné době je zaměřena na několik oblastí, z nichž dnes představujeme aktuální čtyřlístek: Podpora pedagogů a škol pro práci s dětmi/žáky-cizinci, Systém podpory nadání, Společné vzdělávání a Strategické řízení a plánování ve školách a v územích. Co mohou centra podpory školám a pedagogům nabídnout?

Stimul nadání

Cílem je stimulovat maximální rozvoj a plné využití potenciálu všech žáků včetně rozvoje jejich tvořivosti, a to již od předškolního věku. Koordinátor je schopen zajistit nejen pro pedagogy v kraji:

- poradenství ohledně postupu při odhalování a podpoře nadání,
- rozšiřující se nabídku vzdělávání,
- možnosti partnerství v rámci krajských sítí podpory nadání, celorepublikové i se zahraničními organizacemi,
- metodiky a náměty pro práci v průběhu vyučování i mimo něj,
- informace o aktivitách pro žáky, a to jak pro celé třídy, tak pro jednotlivce,
- přehled příslušných legislativních a strategických dokumentů,
- zapojení do aktivit pro žáky na krajské úrovni i do celostátního programu Talnet.

Kromě krajských koordinátorů je možné využít stránky Talentovaní.cz, které jsou centrálním informačním zdrojem Systému podpory nadání. Lze na nich nalézt informace o krajských sítích podpory nadání a možnostech se zapojit do jejich činnosti. Dále seznamy škol a organizací pracujících na identifikaci a podpoře nadání, informace o soutěžích vyhlašovaných MŠMT stejně jako poradnu pro pedagogy, ředitele, rodiče, případně žáky.

Pomoc žákům-cizincům

Na každém krajském pracovišti působí proškolený metodik–koordinátor, jenž dokáže podle aktuálního požadavku a potřeby zprostředkovat školám a učitelům konzultace s odborníky či poskytnout kontakty na tlumočníky, neziskové organizace a kompetentní úřady či orgány, které řeší problematiku začle-

ňování cizinců. Ve spolupráci s odbornými konzultanty a partnery může NIDV školám poskytnout především první pomoc při problémech se vzděláváním žáka-cizince. Je to:

- akutní poradenská činnost pro učitele individuální či prostřednictvím portálu (<http://cizinci.nidv.cz>),
- zprostředkování metodického poradenství od zkušenějších učitelů, ředitelů a expertů,
- vytváření metodických materiálů a pracovních listů a poskytování základních informačních materiálů rodičům i dětem v 9 jazykových mutacích.

Poskytne také školení učitelů a ředitelů škol pro práci s žáky-cizinci, popřípadě ke komunikaci s jejich zákonnými zástupci, a to zajištěním e-learningového prostředí pro posílení interkulturních kompetencí pedagogických pracovníků. Dále podporou alternativních možností výuky prostřednictvím příkladů inspirační praxe přímo ve školách.

Na základě podnětů ze škol se v současné době řeší možnosti budoucího financování učitelů českého jazyka jako cizího jazyka a zajištění tlumočnických a překladatelských služeb, o které mají školy přijímající žáka-cizince velký zájem.

Strategické řízení a plánování

Obsah činnosti jde napříč všemi oblastmi, jimiž se klíčový systémový projekt OP VVV zabývá – od koordinace aktivit zpracovatelů Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání (MAP) přes cílenou podporu školám ve spojitosti s projekty zjednodušeného vykazování (šablony) až po metodickou a konzultační pomoc v oblasti strategického řízení a plánování.

Tvůrci MAP mají příležitost účastnit se pravidelných setkání, na nichž sdílejí své zkušenosti, seznamují se s metodickými materiály vypracovanými v projektu SRP a získávají aktuální informace o výzvěch OP VVV. Program těchto setkání často doplňují témata vycházející z potřeb samotných účastníků (např. problematika inkluze). Jednou za rok se v centrech podpory konají místní konference,

jichž se účastní tvůrci MAP, zřizovatelé i vedení škol. Účastníci zde dostávají nejen informace o výstupech projektů OP VVV a o možnostech jejich využití v místním akčním plánování (např. aplikace kritérií metodiky ČŠI kvalitní škola při tvorbě MAP), ale také o vhodných formách podpory škol, o roli zřizovatele v rozvoji škol aj. Zřizovatelé se navíc čtvrtletně scházejí na infopanelech, kde se uvedeným tématům věnují ještě podrobněji.

Další důležitou cílovou skupinou jsou vedoucí pracovníci škol. Těm odborní poradci v rámci individuálních i skupinových konzultací pomáhají při definování cílů rozvoje školy i plánování konkrétních kroků k jejich naplnění a informují je o možných zdrojích financování. S centry podpory úzce spolupracují konzultanti, kteří poskytují stejnou pomoc přímo ve školách. Centra podpory realizují rovněž vzdělávací programy pro vedení škol.

Společné vzdělávání

Krajští metodici a konzultanti působící v rámci realizace nového projektu Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi (APIV) mohou kromě poskytování konkrétní metodické podpory doporučit školám, ale i rodičům organizace, které poskytují v daném regionu expertní služby, například v oblasti zdravotního či sociálního znevýhodnění, speciální pedagogiky nebo dětské psychologie. Školy mohou v centrech získat informace, jak zlepšit nastavení poradenských služeb v rámci svého školního poradenského pracoviště nebo kde najít vhodnou metodickou podporu pro konkrétní oblasti spojené s inkluzí. Naleznou zde také inspiraci, jakou formu profesní nebo vzdělávací podpory zvolit pro vedení školy a jednotlivé pedagogy. Dovědí se také, kde v kraji hledat příklady dobré praxe. Kromě poradenské a konzultační činnosti se centra podpory podílejí na organizaci pravidelných informačních seminářů pro pedagogickou i širokou veřejnost.

V rámci nového projektu vznikne také interaktivní mobilní databáze společného vzdělávání, která bude volně ke stažení na internetu. Pedagogové i rodiče tak mohou mít elektronického průvodce inkluzivní problematikou stále při ruce. Brzy bude možné sledovat aktivity a výsledky projektu také na jeho Facebooku a webových stránkách.

Kolektiv metodiků a projektových manažerů NIDV